

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Stress-Reactive Rumination Scale for Children (SRRS-C)

Lea Rood¹ & Jeffrey Roelofs²

ORIGINELE REFERENTIE(S)

Alloy, L., Abramson, L., Hogan, M., Whitehouse, W., Rose, D., Robinson, M., et al. (2000). The Temple-Wisconsin cognitive vulnerability to depression project: lifetime history of axis I psychopathology in individuals at high and low cognitive risk for depression. *Journal of Abnormal Psychology, 109*, 403-418 (oorspronkelijke Engelstalige versie voor volwassenen).

Rood, L., Roelofs, J., Bögels, S.M., & Alloy, L.B. (2010). Dimensions of negative thinking and the relations with symptoms of depression and anxiety in children and adolescents. *Cognitive Therapy and Research, 34*, 333-342.

DOEL

De SRRS-C beoogt het herhaaldelijk denken over negatieve attributies en gevolgtrekkingen te meten bij jongeren in de leeftijd van 10 tot 18 jaar oud. Attributies en gevolgtrekkingen verwijzen naar de neiging om oorzaken van een negatieve gebeurtenis als stabiel (in de tijd) en globaal (over situaties heen) te zien, en om negatieve conclusies te trekken over de gevolgen van de gebeurtenis en de implicaties ervan voor het zelfbeeld.

BESCHRIJVING

De SRRS-C (Stress-Reactive Rumination Scale for Children) is een vragenlijst voor kinderen en jongeren en bestaat uit negen items. De SRRS-C is een naar leeftijd aangepaste versie van de SRRS voor volwassenen (Alloy et al., 2000; Robinson, 1997; Robinson & Alloy, 2003)¹. De Nederlandse versie van de SRRS-C

¹ Departement Clinical Psychological Science, Universiteit Maastricht. Postbus 616, 6200 MD Maastricht, Nederland. Tel.: +31(0)43-3881607, Fax: +31(0)43-3884155.
Correspondentie naar: Jeffrey Roelofs, J.Roelofs@maastrichtuniversity.nl

² De Nederlandse versie van de SRRS voor volwassenen is tot dusver in één studie gebruikt [Rood, L., Roelofs, J., Bögels, S.M., & Arntz, A. (ingediend). *Causal-analysis of stressful events, not focus on negative inferences, increases anxious affect compared to focus on contextual facts*]. De Nederlandse versie van de SRRS bestaat net als het origineel uit 9 items die worden gescoord op een 11-puntenschaal gaande van nooit (0) tot altijd (10). De betrouwbaarheid (interne consistentie) van de Nederlandse versie van de SRRS voor volwassenen is goed, $\alpha = .89$.

is terugvertaald naar het Engels en vervolgens goedgekeurd door één van de oorspronkelijke auteurs (L.B. Alloy). Respondenten worden gevraagd aan te geven hoe vaak ze iets denken wanneer ze een vervelende gebeurtenis meemaken, met antwoordmogelijkheden op een vier-puntenschaal gaande van *bijna nooit* (1) tot *bijna altijd* (4). Voorbeelden van items zijn: 'Ik denk over hoe de vervelende of stressvolle gebeurtenis mijn schuld was' (negatieve attributie) en 'Ik denk na over wat het overkomen van een vervelende gebeurtenis over mij zegt' (gevolgtrekking).

ACHTERGROND

De Response Styles theorie (Nolen-Hoeksema, 1987; 1991) veronderstelt dat de manier waarop iemand omgaat met een sombere stemming bepaalt of je somber blijft of juist niet. Het rumineren (letterlijk herkauwen) van gedachten over sombere gevoelens (emotiegericht rumineren) zorgt ervoor dat iemand somber blijft. Emotiegericht rumineren wordt dus in verband gebracht met de instandhouding van een sombere stemming. De SRRS is ontwikkeld als uitbreiding op dit model en tracht een andere specifieke vorm van rumineren (stressreactief rumineren) te koppelen aan het *ontstaan* van een sombere stemming (Alloy et al., 2000; Robinson & Alloy, 2003).

AFNAME EN SCORING

De SRRS-C kan afgenomen worden binnen vijf tot tien minuten. Een totaalscore kan verkregen worden door het de scores op de individuele items bij elkaar op te tellen. De SRRS-C is een unidimensioneel construct en kent geen subschalen. Een factoranalyse heeft de unidimensionele structuur van de schaal bevestigd (Rood et al., 2010).

PSYCHOMETRISCHE EIGENSCHAPPEN

Normen

In een grote bevolkingssteekproef van jongeren in de leeftijd van 10 tot 18 jaar ($N=801$) is de gemiddelde score op de SRRS-C voor meisjes ($N=434$) 17.2 met een standaardafwijking van 5.2; en voor jongens ($N=367$) 16.0 met een standaardafwijking van 4.8.

Betrouwbaarheid

De interne consistentie (Cronbach's alpha) is goed: .85 (Rood et al., 2010).

Validiteit

De convergente validiteit van de SRRS-C wordt ondersteund door significante en positieve samenhang tussen de SRRS-C en andere schalen die piekeren (PSWQ-C;

Chorpita et al., 1997) en emotiegericht rumineren (CRSS; Ziegert & Kistner, 2002) meten. Gegeven deze samenhang heeft factoranalyse echter laten zien dat deze vormen van negatief denken van elkaar te onderscheiden zijn (Rood et al., 2010). De SRSS-C hangt volgens verwachting sterk samen met klachten van depressie ($r=.59$) en angst ($r=.68$). Rekening houdend met piekeren (PSWQ-C) en emotiegericht rumineren (CRSS) blijft stressreactief rumineren (SRSS-C) een positief en significant verband houden met depressie en angstklachten. Meisjes scoren significant hoger op de SRSS-C dan jongens (Rood et al., 2010).

GEBRUIKSWAARDEN

De SRSS-C is tot nog toe enkel in onderzoek gebruikt. In de klinische praktijk zou afname inzicht kunnen bieden in de mate waarin men bezig is met het herkauwen van negatieve causale attributies en gevolgtrekkingen naar aanleiding van stressvolle gebeurtenissen.

BESCHIKBAARHEID

De SRSS-C kan worden opgevraagd bij Dr. J. Roelofs (J.Roelofs@maastrichtuniversity.nl).

LITERATUUR

- Alloy, L., Abramson, L., Hogan, M., Whitehouse, W., Rose, D., Robinson, M., et al. (2000). The Temple-Wisconsin cognitive vulnerability to depression project: lifetime history of axis I psychopathology in individuals at high and low cognitive risk for depression. *Journal of Abnormal Psychology, 109*, 403-418.
- Chorpita, B., Tracey, S., Brown, T., Collica, T., & Barlow, D. (1997). Assessment of worry in children and adolescents: an adaptation of the Penn State Worry Questionnaire. *Behaviour Research and Therapy, 35*, 569-581.
- Nolen-Hoeksema, S. (1987). Sex differences in unipolar depression: evidence and theory. *Psychological Bulletin, 101*, 259-282.
- Nolen-Hoeksema, S. (1991). Responses to depression and their effects on the duration of depressive episodes. *Journal of Abnormal Psychology, 100*, 569-582.
- Robinson, M. (1997). *The role of negative cognitive style and stress-reactive rumination on negative inferences in the etiology of depression: Empirical investigation and clinical implications*. Unpublished doctoral dissertation, Temple University.
- Robinson, M., & Alloy, L. (2003). Negative cognitive styles and stress-reactive rumination interact to predict depression: a prospective study. *Cognitive Therapy and Research, 27*, 275-292.
- Rood, L., Roelofs, J., Bögels, S.M., & Alloy, L.B. (2010). Dimensions of negative thinking and the relations with symptoms of depression and anxiety in children and adolescents. *Cognitive Therapy and Research, 34*, 333-342.
- Ziegert, D., & Kistner, J. (2002). Response styles theory: Downward extension to children. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology, 31*, 325-334.